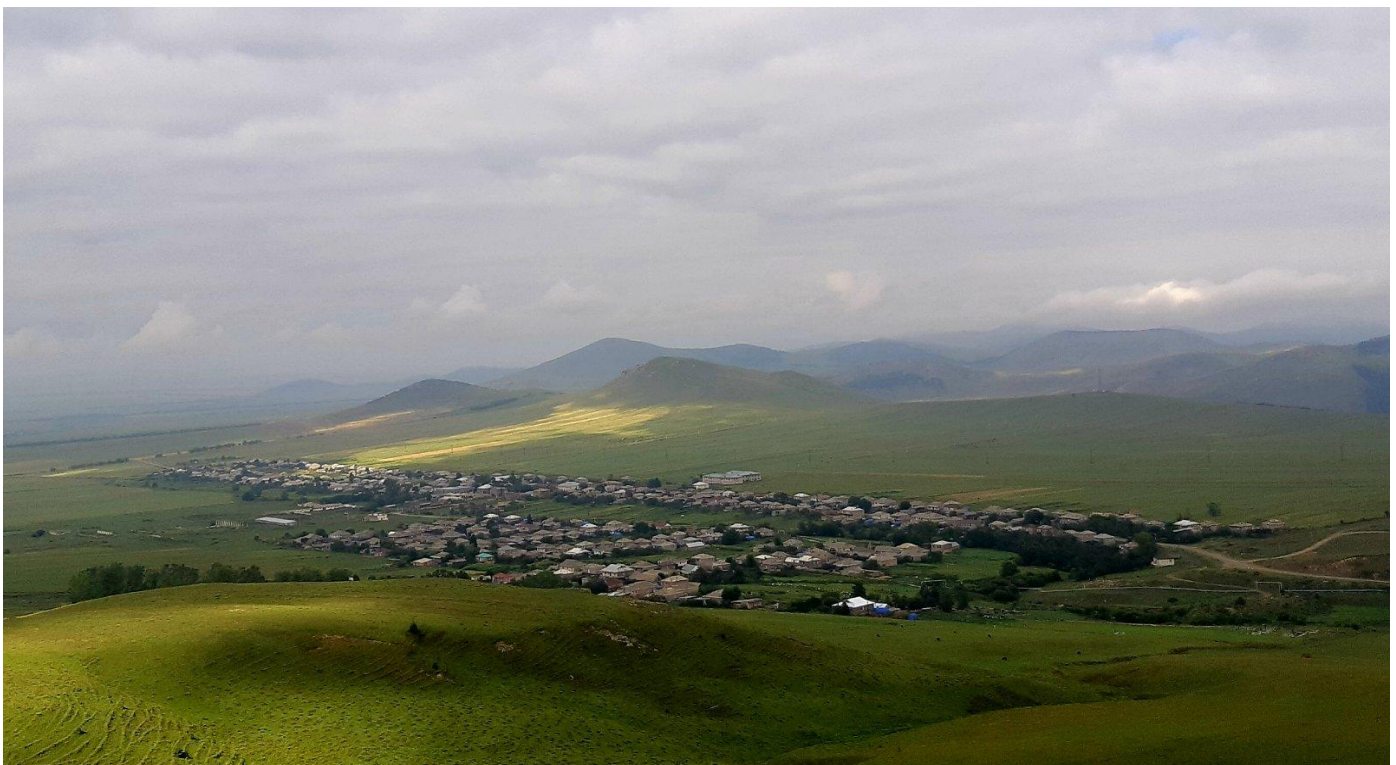

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

ՄԱՐԶԸ	ԼՈՌԻ
ՀԱՄԱՅՆՔԸ	ՏԱՇԻՐ
ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԸ	ՆՈՐԱՇԵՆ

1. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Դեռևս 19-րդ դարի կեսերից Արևմտյան Հայաստանի մի շարք նահանգներից, մասնավորապես Ալաշկերտից, սկսվում է տեղի հայերի զանգվածային տեղաշարժ, որոնց մի մասը հասնում է մինչև Հայաստանի հյուսիսային շրջաններ: Բնակվելով տարբեր վայրերում, ի վերջո, նրանք հաստատվում են ներկայիս Տաշիրից դեպի հյուսիս-արևելք ընկած մի բնակավայրում, որը կոչվում է Նորաշեն՝ նոր շինված: Այսպիսով, տեղից-տեղ գաղթած ալաշկերտցիների վերջին հանգրվանը դառնում է Նորաշեն գյուղը: Նրանք սկզբում հաստատվում են գյուղի հյուսիսային հատվածում, այնուհետև ավելանում է գյուղի բնակչության թվաքանակը, հետևաբար ավելանում են բնակելի տները, մեծանում է գյուղի տարածքը և արդեն 1924 թվականին ալաշկերտցիներով բնակեցված տարածքը անվանվում է Նորաշեն: Նորաշենը բոլոր կողմերից շրջապատված է ոչ այնքան բարձր լեռներով ու գեղատեսիլ անտառներով, ինչը յուրահատուկ հմայք է հաղորդում գյուղին: Հայաստանի հյուսիսում՝ Լոռու գոլտրիկ անկյուններից մեկում տեղակայված գյուղը չունի պատմամշակութային տեսարժան վայրեր, բացի 2014 թվականին կառուցված կաթողիկե եկեղեցուց, բայց միշտ գրավել է հյուրերի ուշադրությունը շրջապատող բնության աննկարագրելի գեղեցկությամբ և, իհարկե, նորաշենցիների հյուրասիրության ու ջերմ վերաբերմունքի շնորհիվ:

2. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Նորաշենը բնակավայր է ՀՀ Լոռու մարզի Տաշիր համայնքում, Տաշիր քաղաքից 11 կմ դեպի հյուսիս-արևելք: Մարզկենտրոնից գտնվում է 63 կմ հեռավորության վրա, մայրաքաղաքից՝ 165 կմ: Բնակավայրը ծովի մակերևույթից ունի 1575 մ բարձրություն: Սահմանակից է Վրաստանի Հանրապետությանը:

Նորաշեն բնակավայրն ունի լեռնային ռելիեֆ, բնորոշ են զով ամառները և ոչ այնքան ցուրտ ձմեռները: Ձմեռը համեմատաբար ավելի երկար է տևում, քան ամառը: Տարեկան միջին ջերմաստիճանը կազմում է 3.8 °C, առավելագույնը՝ +29°C-ից -30°C: Կարկտային օրերի թիվը կազմում է 18-23 օր:

3. ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Մթնոլորտային տեղումների միջին տարեկան քանակը (մմ)	700-720
Օդի միջին ջերմաստիճանը հունվարին (°C)	-6, +6
Օդի միջին ջերմաստիճանը հուլիսին (°C)	+19

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Նախկին (ՀԽՍՀ) վարչական շրջանի անվանումը	Կալինին/Նորաշեն
2. Բնակավայրի հեռավորությունը՝	
2.1) համայնքի կենտրոնից (կմ)	11

2.2) մայրաքաղաքից (կմ)	170
2.3) մարզկենտրոնից (կմ)	63
2.4) պետական սահմանից ուղիղ գծով (կմ)	3
2.5) նախկին շրջկենտրոնից (կմ)	11
2.6) միջպետական նշանակության ավտոճանապարհից (կմ)	5
2.6) մոտակա երկաթուղային կայարանից (կմ)	73
4. Բնակավայրի բարձրությունը ծովի մակերևույթից (մ)	1575
5. Բնակավայրի վարչական տարածքը (քառ. կմ/հա)	14,13/1413,29
6. Սահմանակից համայնքների և/կամ բնակավայրերի անվանումները	Սարչապետ, Արծնի, Ձորամուտ, Միխայլովկա, Պետրովկա, Լեռնահովիտ
7. Բնակավայրի վարչական ղեկավարի հեռախոսահամարը	093475448
8. Բնակավայրում փոստային բաժանմունքի առկայությունը(այո, ոչ), քանակը	Այո/1
9. Հաստատված գլխավոր հատակագծի առկայությունը (այո, ոչ)	այո
10. Քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակի առկայությունը (այո, ոչ)	ոչ

5. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

	2025թ.
1. Մշտական բնակչության թվաքանակը	1492
2. Գրանցված ծնունդների քանակը	19
2. Մահացության դեպքերի քանակը	12
3. Ամուսնությունների քանակը	3
4. Ամուսնալուծությունների քանակը	0
5. Տնային տնտեսությունների թիվը	384
6. Ընտանեկան նպաստ ստացող տնային տնտեսությունների քանակը	31
7. Կենսաթոշակառուների քանակը	192
8. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց քանակը	76

6. ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ, ԿՐԹԱԿԱՆ, ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	01.01.2025թ.
1. Գրադարանների քանակը	0

2. Արվեստի դպրոցների քանակը	0
3. Երաժշտական դպրոցների քանակը	0
4. Նախադպրոցական հիմնարկների քանակը	1
5. Հանրակրթական դպրոցների քանակը	1
6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
7. Միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
8. Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների քանակը	0
9. Մարզադպրոցների քանակը	0

7.ԲՆԱԿԵԼԻ ՖՈՆԴ

	01.01.2025թ.
1. Բնակավայրի բնակարանային ֆոնդի ընդհանուր մակերեսը (մ ²)	51975
2. Բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր թիվը	0
3. Բնակելի տների (առանձնատների) ընդհանուր թիվը	385

8.ՀՈՂԱՅԻՆ ՖՈՆԴ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

	01.01.2025թ.
1. Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր (հա)	1155,22
2. Բնակավայրերի հողեր (հա)	103,55
3. Արդյունաբերական, ընդերք օգտագործման և այլ արտադրական նշանակության օբյեկտների	20,15
4. Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտներ	1,33
5. Հատուկ նշանակության	0
6. Հատուկ պահպանվող տարածքների	7,9
7. Անտառային	119,81
8. Ջրային	5,33
9. Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը	689
10. Մանր եղջերավոր անասունների (ոչխար և այծ) գլխաքանակը	121
11. Խոզերի գլուխաքանակը	137
12. Գյուղատնտեսական տեխնիկա	15
12.1 տրակտորներ (քանակը)	12
12.2 կոմբայններ (քանակը)	3
13. Գյուղացիական տնտեսությունների թիվը	256

9.ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

1. Էլեկտրական ենթակայանների քանակը	7
2. Բնակավայրի գազիֆիկացման առկայությունը (այո, ոչ)	Այո
3. Բնակավայրի աղբավայրի առկայությունը (այո, ոչ)	Ոչ
4. Բնակավայրում գերեզմանատան առկայությունը (այո, ոչ)	Այո
5. Ներքնակավայրային ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	6
6. Կոմունալ և ճանապարհաշինական տեխնիկայի առկայությունը	Այո
6.1 Ինքնաթափ բեռնատար մեքենաների քանակը	12
6.2 Էքսկավատորների քանակը	1
6.3 Թրթուրավոր տրակտորների քանակը	3
6.4 Գրեյդերների քանակը	0
6.5 Աղբատար մեքենաների քանակը	0
6.7 Բազմաֆունկցիոնալ կոմունալ մեքենաների քանակը	0
6.8 Վակուումային փոշեկուլ մեքենաների քանակը	0
6.9 Ավտոաշտարակների քանակը	0
7. Բնակավայրի տարածքով անցնող միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	2,3
8. Բնակավայրի տարածքում գործող առևտրային բանկերի մասնաճյուղերի առկայությունը (այո, ոչ) և դրանց քանակը	Ոչ
9. Ներհամայնքային երթուղիների առկայությունը (այո, ոչ)	Այո
10. Ներքնակավայրային երթուղիների առկայությունը (այո, ոչ)	Ոչ

10.ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

	01.01.2025թ.
1. Բնակավայրում համայնքապետարանի աշխատողների թվաքանակը,	4
որից՝	2
1.1 համայնքային ծառայողներ	
2. Բնակավայրի բնակիչ ավագանու անդամների թվաքանակը	0

11. ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հիմնախնդիրը (նկարագրությունը)	Ակնկալվող լուծումը և լուծման ժամկետները

Խմելու ջրի ջրագծի անբարենպաստ վիճակ	Ջրագծի հիմնովին վերանորոգում
Գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման հետ կապված դժվարություններ	Սպառման շուկայի ստեղծում
Գործազրկություն	Բնակավայրի տարածքում արտադրական կամ այլ նշանակության ձեռնարկության հիմնում՝ դռնորների, ձեռնարկատերերի կամ այլ կազմակերպությունների նախաձեռնությամբ, որը կհանդիսանա որևէ ճյուղի զարգացման խթան և կտա աշխատատեղերի ստեղծման հնարավորություն